

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum II. Statuto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

CAPITULUM I.

in Sexto.

Discretioni.

PARAPHRASIS.

Archiepiscopus, & Capit. Pisanum contra Fratres Prædicatores, & Minores querelam ad Gregorium IX. deferebant, quod videlicet illi, tam publicè in suis sermonibus ad populum, quàm alibi (in privatis scilicet collationibus, disputationibus &c.) ea proponant, quæ Auditores à decimarum, aliarumque rerum Ecclesijs debitam solutione avocent, aut animas corrumpere possint; mandat proinde hinc Pontifex, ut in posterum ab his Religiosi tales abstineant.

Notandum, Quod decretum hoc renovatum sit in *Clement. Cupientes terra de pennis*, & extensum ad omnes Religiosos, etiam non Mendicantes adjectâ pœnâ excommunicationis ipso facto incurrendæ à transgressoribus: sicuti tamen hoc decreto non comprehenduntur Sæculares Clerici, vel Laici, ita nec hanc Clementinæ hujus pœnam timere debent. Lege, si placet dictam Clementinam, ubi plura inuncta Religiosis circa decimarum insinuationem reperies, quorum tamen hodie vix aliquis usus est.

CAPITULUM II.

Statuto.

PARAPHRASIS.

Plura in pluribus hujus Capit. §§. ab Alexandro IV. Pontifice maximo statuta, vel ex alijs jam colligi poterunt ita ut multa hinc statuta priorum constitutionum tantùm sint declarationes, renovationes, aut confirmationes, vel ex annotandis patebunt.

SUMMARIUM.

1. Privilegium de decimis Novalium quomodo intelligendum?

2. Quas decimas accipere possint Religiosi à Laicis, & quas solvere tenentur Parochijs?

3. Quid de Primitijs & Oblationibus?

Notandum I. In Principio hujus Capit. §. 1. statui sive declarati

quod privilegium de decimis Novalium alicui per privilegium concedatur, quæ antiquas decimas in aliquo loco, per privilegium v. g. possidet, non extendatur ad Novalium decimas, quas alij impetrati privilegij tempore possidebant; sed intelligendum debeat de illis Novalibus, quæ in futurum post impetratum privilegium erunt (cùm privilegium tale non concedatur præjudicio aliorum, quibus jus jam acquisitum fuit, nisi expressè tali juri derogetur) neque extendatur ad Novalium decimas, nisi in illis locis tempore impetrati privilegij antiquas decimas in locis suis possiderent aliqui: neque denique ultra quantitatem extendatur, in qua antiquæ decimæ ab impetrante privilegium percipiebantur, cùm assimilatum intelligi debeat, secundum conditionem illius, cui assimilatur. Imò non voluit Pontifex in *secundo hujus Capit.* ut in illis locis, ubi integræ decimæ antiquæ, vel ultra medietatem, alijs solverentur, quàm Ecclesijs Parochialibus, ne per privilegium de decimis Novalium, etiam impetratum & concessum nimis grave dictis Ecclesijs præjudicium haberet, privilegium tale extenderetur ultra medietatem, ob odiorum etiam restringendorum rationem: ob quam causam prævic etiam Pontifex in *§. ult. hujus cap.* concessione factam de percipiendis decimis præcisè non se extendere ad decimas Novalium; cùm tamen privilegia, quibus decimæ, vel alia similia jura alicui conceduntur, ita intelligi debeant, ut congrua ad usus sustentatio, fabrica Ecclesiæ, hospitalitas, & alia Episcopalia jura salva maneant; ut certè poterit Ordinarius, ut necessaria hæc onera Ecclesiæ relinquuntur, cogere eos, quibus decimarum privilegium indubiter, juxta *§. 2. hujus cap.*

Notandum

Notandum II. In quarto §. sanè, asseritur, quòd eas decimas à Laicis, accipere possint Religiosi, quæ ante Concilium Lateranense sub Alexandro III. fuerunt illis in Feudam perpetuum concessæ, de quo in *cap. cum Apostolica 7. de his, quæ sunt à Prælat. & in cap. fin. hoc tit.* In §. 5. autem statuitur, quòd Religiosi etiam exempti solvere debeant decimas Ecclesijs Parochialibus, quibus fundi ratione decimarum priùs obligati fuerant, quàm ad illas pervenerunt, juxta *cap. 3. 4. & 10. hoc tit.* ac in iudicio, si coram Diocæsano conveniantur ratione suarum decimarum, respondere debeant, compellendi ad decimas dandas, nisi immunitatem tam suam, quàm rerum suarum probaverint; quem casum specialem asserit Glossa, de quo coram Ordinario conventi poterunt etiam exempti ratione rei

litæ, quod in §. 6. *Ceterum* asseritur.

Notandum III. In Rubrica quidem hujus tituli, tam in antiquis, quàm in sexto, mentionem fieri de Primitiis etiam & Oblationibus: nulla tamen specialis mentio earum habetur in *cap. hoc tit.* & Primitiarum usus apud Judæos inter Cæremonialia præcepta computatur, in Lege verò Evangelica, olim quidem ex præcepto juris Ecclesiastici usuratus, *cap. præter 6. dist. 32. cap. Revertimini. 65. caus. 16. q. 1.* hodie tamen per contrariam consuetudinem abrogatus est. De Oblationibus verò ad altare faciendis à fidelibus (de quibus Oblationibus Rubrica hujus tit. loquitur) nullum quidem est præceptum, consuetudo tamen attendenda & observanda est. Videatur *Theolog. Mor. l. 6. c. 7.*

TITULUS XXXI.

DE REGULARIBUS ET TRANSEUNTIBUS AD RELIGIONEM.

um duo sint Ecclesiasticarum personarum genera, & de primo, videlicet secularibus Clericis, dictum sit, ordo postulat, ut de altero genere, videlicet Regularibus, quoque dicatur.

CAPITULUM I.

Nullus.

PARAPHRASIS.

Nemo tondeatur, nisi in legitima ætate, & spontanea voluntate. Est Canon Moguntini Concilij tempore Imperatoris Caroli habiti Anno Christi 813.

SUMMARIUM.

1. *Vt Religiosus quis efficiatur, legitima ætas requiritur.*

2. *Quæ à Tridentino ad validam professionem ratione ætatis, & annui Novitiatus requirantur?*
3. *Votorum nuncupatio in susceptione Religiosi status, spontanea esse debet.*
4. *Reclamans contra professionem ex defectu ætatis, vel ob vim factam, probare debet.*

Notandum primò. Ut Religiosus efficiatur, legitima ætas requiritur, quæ olim erat pubertatis, videlicet anni 14. completi in masculo, 12. in fæmina, *c. 1. c. Illud 10. causa 20. q. 1. c. 1. & 2. q. 2. c. ad nostram 8. c. cum virum 12. hoc tit.* eademque ætas secundum Canones, ad carnale matrimonium necessaria est, uti docet *lib. 5. tra. 10. p. 4. c. 12.*

Ccc

At